



Informatieblad

Onderzoek naar afwijkingen en ongevallen

De overtuiging -en ervaring- van SCCM is dat elke organisatie (hoe klein ook) betere milieu- en G&VW-prestaties behaalt door het gebruik van de plan-do-check-act aanpak uit de ISO 14001- en ISO 45001-norm.

Copyright SCCM

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt en/of verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SCCM.

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is met uiterste zorg samengesteld, desondanks kunnen fouten en onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. SCCM aanvaardt derhalve geen enkele aansprakelijkheid, ook niet voor directe of indirecte schade ontstaan door of verband houdend met het gebruik van de inhoud van deze uitgave.

Onderzoek naar afwijkingen en ongevallen

N250520, 3 juni 2025

Inhoudsopgave

	HOOFDSTUK 1	
1	Inleiding	5

	HOOFDSTUK 2	
2	Onderzoek naar afwijkingen in managementsystemen	6
2.1	Wat is het verloop van onderzoek naar een afwijking of een ongeval?	6

	HOOFDSTUK 3	
3	Onderzoeksmethodieken	8
3.1	Wanneer kan je de Ishikawa-methode, de 5x Waarom-methode en de BowTie inzetten?	8
3.1.1	De Ishikawamethode (visgraatdiagram)	9
3.1.2	De 5x Waarom-methode	10
3.1.3	De BowTie-Analyse	10

	HOOFDSTUK 4	
4	Voorbeelden gebruik van de verschillende methoden	12
4.1	Casus: bodemverontreiniging	12
4.2	Casus: struikelen	13
4.3	Casus: vallen van hoogte	14

	HOOFDSTUK 5	
5	Maatregelen en verbeterplan (Plan van Aanpak)	15
5.1	Hoe identificeer ik corrigerende en preventieve maatregelen?	15
5.2	Hoe stel ik een verbeterplan op?	16

I Inleiding

Voor de continuïteit van een organisatie is het essentieel dat voldaan wordt aan de relevante wet- en regelgeving en de prestaties op het gebied van milieu, gezondheid en veiligheid continu worden verbeterd. Het onderzoeken van afwijkingen in managementsystemen speelt een cruciale rol in dit proces. Door systematisch de oorzaken van afwijkingen te identificeren en te analyseren, kunnen organisaties passende corrigerende en preventieve¹ maatregelen nemen om herhaling te voorkomen en de veiligheid en gezondheid van medewerkers en het milieu te waarborgen.

Dit informatieblad beschrijft de stappen die nodig zijn om een afwijking te onderzoeken, van het verzamelen van informatie tot het implementeren van verbetermaatregelen. Daar waar we spreken over afwijkingen kan ook ongeval worden gelezen. De werkwijze en methoden die in dit informatieblad worden besproken kunnen ook worden gebruikt in geval van een onderzoek naar een ongeval en het nemen van corrigerende maatregelen. NPR 9021 geeft richtlijnen voor het uitvoeren van corrigerende maatregelen. Deze norm kan ondersteunen bij het oppakken van corrigerende maatregelen.

Daarnaast wordt een drietal veel gebruikte onderzoeksmethodieken besproken, de Ishikawa-methode, de 5x Waarom-methode en de BowTie-analyse, die organisaties kunnen helpen om effectief om te gaan met afwijkingen. Door gebruik te maken van deze methodieken kunnen organisaties bijdragen aan een veilige en gezonde werkomgeving en een beter milieu.

Tot slot bevat dit informatieblad een aantal praktische voorbeelden hoe afwijkingen kunnen worden onderzocht en aangepakt. Het document sluit af met richtlijnen voor het identificeren van corrigerende en preventieve maatregelen en het opstellen van een SMART-geformuleerd verbeterplan.

¹ De term 'preventie' wordt niet meer in de norm gebruikt. In dit document wordt wel over preventieve maatregelen gesproken, om het onderscheid met correctieve maatregelen te benoemen.

2 Onderzoek naar afwijkingen in managementsystemen

In dit hoofdstuk wordt het proces van onderzoek naar afwijkingen in managementsystemen en ongevallen uiteengezet. Het doel van dit onderzoek is om de oorzaken van afwijkingen te identificeren en te analyseren, zodat passende corrigerende en preventieve maatregelen kunnen worden genomen. Dit draagt bij aan de continue verbetering van de prestaties van het managementsysteem en zorgt ervoor dat de organisatie voldoet aan de relevante wet- en regelgeving.

In de volgende paragraaf worden de stappen beschreven die nodig zijn om een afwijking of ongeval te onderzoeken, van het verzamelen van informatie tot het implementeren van verbetermaatregelen. Door een gestructureerde aanpak te volgen, kunnen organisaties effectief omgaan met afwijkingen en de veiligheid en gezondheid van medewerkers en het milieu waarborgen.

2.1 Wat is het verloop van onderzoek naar een afwijking of een ongeval?

Het onderzoeken van afwijkingen in een milieumanagementsysteem (ISO 14001) of een managementsysteem voor gezond en veilig werken (ISO 45001), maar ook het onderzoeken van ongevallen vereist een gestructureerde aanpak om de oorzaken te achterhalen en herhaling te voorkomen. Hiermee wordt de veiligheid en gezondheid van medewerkers en/of het milieu gewaarborgd.

Daar waar we in dit informatieblad spreken over afwijkingen kan ook ongeval worden gelezen.

De volgende stappen kunnen worden doorlopen om onderzoek te verrichten naar afwijkingen of ongevallen:

- 1 Identificatie van de afwijking (informatie verzamelen)
- 2 Oorzaakanalyse (Root Cause Analysis)
- 3 Beoordeling van de impact
- 4 Corrigerende en Preventieve maatregelen
- 5 Implementatie en opvolging
- 6 Documentatie en rapportage

Hieronder worden de stappen verder uitgelegd:

1 Identificatie van de afwijking

- Verzamel informatie over de afwijking: is het een niet-conformiteit met wetgeving, interne procedures of milieudoelstellingen? Is het een ongeval, bijna-ongeval, overtreding van veiligheidsprocedures of een andere vorm van niet-naleving?
- Bepaal de bron: is het ontdekt via een interne of externe audit, inspectie, klacht, meting, melding van een medewerker of incidentregistratie?

2 Oorzaakanalyse

Voor de oorzaakanalyse bepaal je met behulp van een methode de grondoorzaak van een afwijking. Er zijn veel verschillende methodes beschikbaar zoals:

- **Ishikawa (visgraatdiagram)**: onderzoekt factoren zoals management, mens, machine, methode (meting), materiaal en milieu (omgeving).
- **5x Waarom-methode**: blijf doorvragen om de dieperliggende oorzaak te achterhalen.
- **BowTie-Analyse**: brengt zowel oorzaken als gevolgen van een afwijking in kaart.
- Analyseer of het een incidentele fout is of een structureel probleem.

3 Beoordeling van de impact

- Welke gevolgen heeft de afwijking? Denk aan emissies, afvalproductie, schending van wetgeving, letsel, werkonderbreking, milieuschade en juridische gevolgen.
- Is er sprake van bijkomende risico's voor vergunningen, reputatie of veiligheid van andere medewerkers en processen?

4 Corrigerende en preventieve maatregelen

- Corrigerend: wat moet er direct gebeuren om de afwijking op te lossen? Bijvoorbeeld een opvangbak plaatsen onder een lekkage, de machine stilliggen en beschermingsmiddelen verstrekken.
- Preventief: welke maatregelen kunnen herhaling voorkomen? Bijvoorbeeld:
 - het aanpassen van procedures en werkinstructies;
 - extra training verzorgen voor medewerkers;
 - het verbeteren van meet- en controleprocessen;
 - het verbeteren van veiligheidsvoorzieningen;
 - striktere beoordelingen van de risico's.

5 Implementatie en opvolging

- Voer de maatregelen uit en documenteer ze.
- Controleer of de maatregelen effectief zijn, bijvoorbeeld via een her-audit, metingen en (werkplek) inspecties.
- Pas indien nodig processen aan en zorg voor continue verbetering.

6 Documentatie en rapportage

- Noteer de afwijking, analyse, maatregelen en resultaten in het milieu-/G&VW-managementsysteem.
- Communiceer de bevindingen met het management en betrokken afdelingen en medewerkers om het bewustzijn te vergroten.

3 Onderzoeksmethodieken

In dit hoofdstuk worden verschillende methodieken besproken die gebruikt kunnen worden voor het onderzoeken van afwijkingen in managementsystemen. Het doel van deze methodieken is om de oorzaken van afwijkingen systematisch te identificeren en te analyseren, zodat passende corrigerende en preventieve maatregelen kunnen worden genomen. Dit draagt bij aan de continue verbetering van de prestaties van het managementsysteem en zorgt ervoor dat de organisatie voldoet aan de relevante wet- en regelgeving.

Uit de vele beschikbare methoden zijn drie gangbare, goed toepasbare, onderzoeksmethodieken gekozen: de Ishikawa-methode (visgraatdiagram), de 5x Waarom-methode en de BowTie-Analyse. Elke methode wordt uitgebreid beschreven, inclusief wanneer en hoe deze ingezet kan worden. Elke methode kan gebruikt worden in geval van een ongevalsonderzoek of bij het onderzoeken van afwijkingen.

Bij een ongevalsonderzoek is het belangrijk om vooral breed te kijken en niet te snel conclusies te trekken. Een gestructureerde aanpak helpt om een goede analyse te maken van de onderliggende problematiek. Door gebruik te maken van deze methodieken kunnen organisaties effectief omgaan met afwijkingen en bijdragen aan een veilige en gezonde werkomgeving en een beter milieu.

3.1 Wanneer kan je de Ishikawa-methode, de 5x Waarom-methode en de BowTie inzetten?

Hieronder volgt een korte uitleg van de drie onderzoeksmethoden: **Ishikawa-methode (visgraatdiagram)**, **5x Waarom-methode** en **BowTie-Analyse**. Per methode volgt een uitgebreide beschrijving, inclusief hoe en wanneer deze methode ingezet kan worden, plus een concreet voorbeeld.

TABEL 1: KENMERKEN ONDERZOEKSMETHODEN

METHODE	WANNEER GEBRUIKEN?	KENMERKEN
Ishikawa-methode	Bij niet té complexe problemen met meerdere mogelijke oorzaken.	Visueel, gestructureerd, categoriseert oorzaken.
5x Waarom-methode	Voor snel inzicht in een probleem met een directe oorzaak.	Simpel, vraag steeds "Waarom?" tot de kernoorzaak.
BowTie-Analyse	Voor risicoanalyse en preventie.	Combineert oorzaken, gevolgen en barrières in één overzicht.

3.1.1 De Ishikawa-methode (visgraatdiagram)

De Ishikawa-methode (ook wel bekend als visgraatdiagram) is een methode om mogelijke beïnvloedende factoren van afwijkingen in kaart te brengen. Deze beïnvloedende factoren kunnen de onderzoekers leiden naar mogelijke basisoorzaken. De opzet van deze benadering is dat de onderzoekers de afwijking aan de hand van het diagram vanuit verschillende invalshoeken bekijken. Deze methode werd ontwikkeld door Kaoru Ishikawa die destijds werkzaam was bij Kawasaki Heavy Industries in Japan.

Wanneer zet ik de Ishikawa-methode in?

De Ishikawa-methode kan worden gebruikt bij niet te gecompliceerde situaties. Het voordeel van deze methode is dat het gemakkelijk hanteerbaar is en dat alle informatie over de afwijking in het diagram kan worden verwerkt. Het nadeel kan zijn dat de methode onoverzichtelijk kan worden wanneer veel beïnvloedende factoren in het visgraatdiagram worden opgenomen. Daarnaast geldt dat verschillende afwijkingen met behulp van deze methode moeilijk te vergelijken zijn.

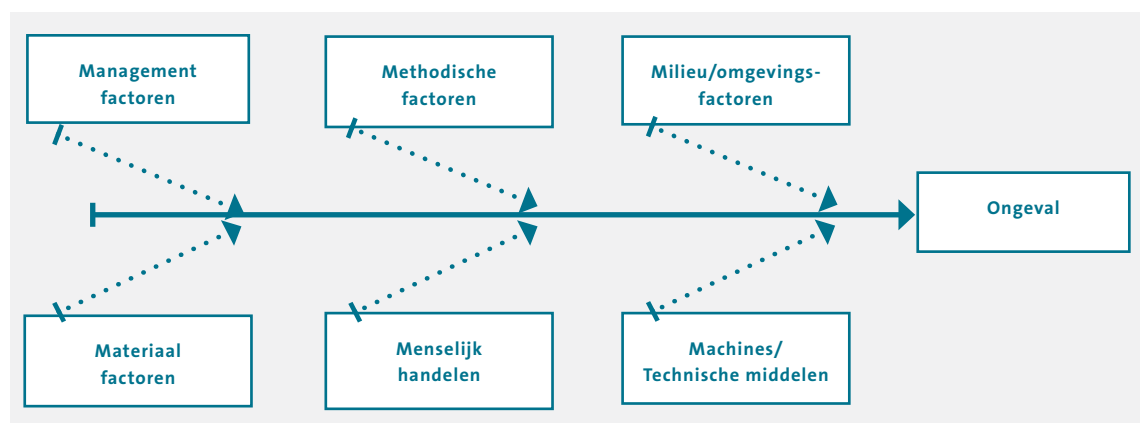
Gebruik het visgraatdiagram wanneer:

- een afwijking meerdere mogelijke oorzaken heeft;
- je systematisch wilt analyseren en categoriseren welke factoren bijdragen aan een afwijking;
- je een team wilt betrekken bij het vinden van oorzaken door brainstormen;
- de afwijking complex is en niet direct één enkele oorzaak heeft.

Hoe werkt de Ishikawa-methode?

- 1 Definieer de afwijking: Schrijf de afwijking aan de rechterkant van het diagram, in de “kop” van de vis.
- 2 De Ishikawa-methode maakt onderscheid in mogelijke oorzaken en gevolgen. Aan de linkerkant worden de mogelijke oorzaken in kaart gebracht. De mogelijke oorzaken worden ingedeeld in zes categorieën. Hiervoor worden de zes M's gebruikt:
 - **Management factoren:** iedereen die zich bezighoudt met plannen organiseren en leidinggeven.
 - **Menselijk handelen:** opleiding, vaardigheden en communicatie.
 - **Milieu-/omgevingsfactoren:** de invloed van de omgeving, bijvoorbeeld het weer, trillingen, geluidsoverlast, hoogteverschil.
 - **Materiaal factoren:** kwaliteit van grondstoffen en producten en voorraadbeheer.
 - **Methodische factoren:** werkmethoden, processen, procedures en metingen.
 - **Machines/Technische middelen:** apparatuur, software, technologie, ontwerp, uitvoering en onderhoud.

AFBEELDING 1: ISHIKAWA-DIAGRAM TOONT EEN VOORBEELD VAN EEN ISHIKAWA-DIAGRAM



- 3 Brainstorm over de oorzaken: per categorie bedenk je mogelijke oorzaken en noteer je deze als subtakken.
- 4 Bepaal de hoofdoorzaken: kijk welke factoren waarschijnlijk het meeste bijdragen aan de afwijking en pak deze aan.

3.1.2 De 5x Waarom-methode

De 5x Waarom-methode is een eenvoudige maar krachtige techniek om de werkelijke oorzaak van een afwijking te vinden door vijf keer de vraag “Waarom?” te stellen. Dit dwingt je om verder te graven dan de symptomen en de echte kernoorzaak bloot te leggen.

Wanneer zet ik de 5x Waarom-methode in?

Gebruik de 5x Waarom-methode wanneer:

- je snel inzicht wilt in de hoofdoorzaak van een afwijking;
- de afwijking relatief eenvoudig is en een directe oorzaak-gevolgrelatie heeft;
- je een afwijking wilt analyseren zonder meteen complexe methodes zoals de Ishikawa-methode te gebruiken.

Hoe werkt de 5x Waarom-methode?

- 1 Beschrijf de afwijking.
- 2 Vraag “Waarom?” en noteer het antwoord.
- 3 Vraag opnieuw “Waarom?” op basis van het vorige antwoord.
- 4 Herhaal dit proces vijf keer of totdat je bij de grondoorzaak komt.
- 5 Implementeer een oplossing die de kernoorzaak van aanpakt.

Het kan zijn dat je in 3 of 4 waaromvragen tot de grondoorzaak komt, je hoeft dan niet door te vragen.

3.1.3 De BowTie-Analyse

De BowTie-analyse dankt zijn naam aan de vorm van het diagram, die lijkt op een vlinderdas (BowTie). De BowTie-analyse is een methode voor risicobeheersing en incidentanalyse. Het helpt om inzicht te krijgen in hoe een risico kan ontstaan (verbindt oorzaken), het centrale risico/gebeurtenis/afwijking en welke gevolgen er optreden als de afwijking zich toch voordoet, met bijbehorende beheersmaatregelen (mitigerende maatregelen).

Wanneer zet ik de BowTie-analyse in?

Gebruik de BowTie-analyse wanneer:

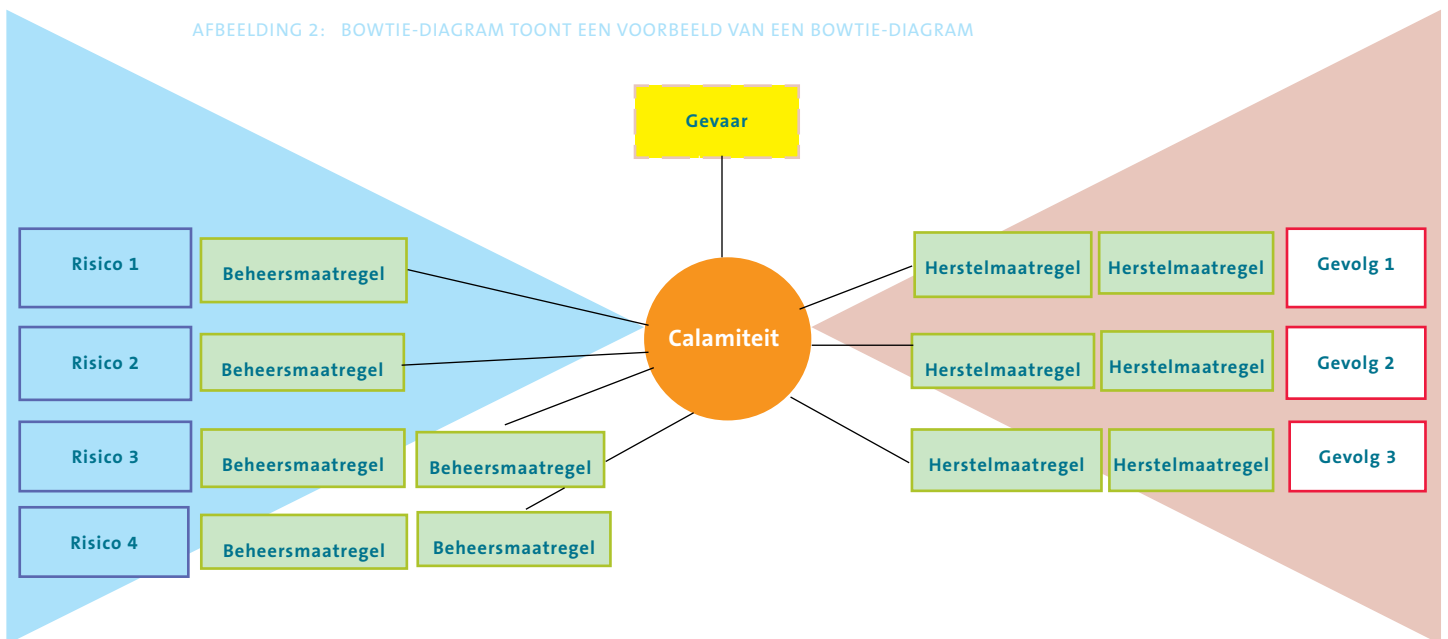
- je een afwijking en de mogelijke impact ervan wilt analyseren;
- je zowel preventieve als herstelmaatregelen in kaart wilt brengen;
- er behoefte is aan een visuele en gestructureerde manier om risico's te managen;
- de organisatie werkt met veiligheids- en compliance vraagstukken.

Hoe werkt de BowTie-analyse?

Het diagram bestaat uit drie hoofdonderdelen:

- 1 Linkerkant (Oorzaken & Preventieve maatregelen)
 - Hier identificeer je de mogelijke oorzaken van een ongewenste afwijking.
 - Je koppelt preventieve maatregelen aan deze oorzaken om ze te voorkomen.
- 2 Midden (Centrale gebeurtenis/afwijking)
 - Dit is het ongewenste scenario dat je wilt vermijden, zoals een bedrijfsongeval, een milieulekkage of een kwaliteitsfout.
- 3 Rechterkant (Gevolgen & Mitigerende maatregelen)
 - Hier benoem je de mogelijke gevolgen als de gebeurtenis plaatsvindt.
 - Je koppelt mitigerende (beperkende) maatregelen aan de gevolgen om de impact te verkleinen.

AFBEELDING 2: BOWTIE-DIAGRAM TOONT EEN VOORBEELD VAN EEN BOWTIE-DIAGRAM



Voor het verrichten van onderzoek naar complexere afwijkingen kunnen analysemethoden zoals S137-methode, SOAT-methode of Tripod-methode gebruikt worden. Deze worden hier niet verder uitgewerkt.

Voor het verrichten van onderzoek naar afwijkingen in een kwaliteitsmanagementsysteem wordt er verwezen naar de NPR 9021 Kwaliteitsmanagement - Richtlijnen voor het uitvoeren van corrigerende maatregelen.

Bron: Alphen, W.J.T. van, & Gort, J., & Stavast, K.I.J., & Zwaard, A.W. (2010). Leren van ongevallen: een overzicht van analysemethodieken. SDU uitgevers.

Bron: SRCM (z.d.). BOWTIE-Analyse : De essentie van het risico in een oogopslag. SRCM.nl. Geraadpleegd op 13-03-2025, van <https://srcm.nl/bowtie/>

4 Voorbeelden gebruik van de verschillende methoden

In dit hoofdstuk worden drie casussen onderzocht en geanalyseerd. Hiermee worden voorbeelden getoond om afwijkingen in een managementsysteem aan de hand van de Ishikawa-methode, 5x Waarom-methode en BowTie-analysmethode te onderzoeken.

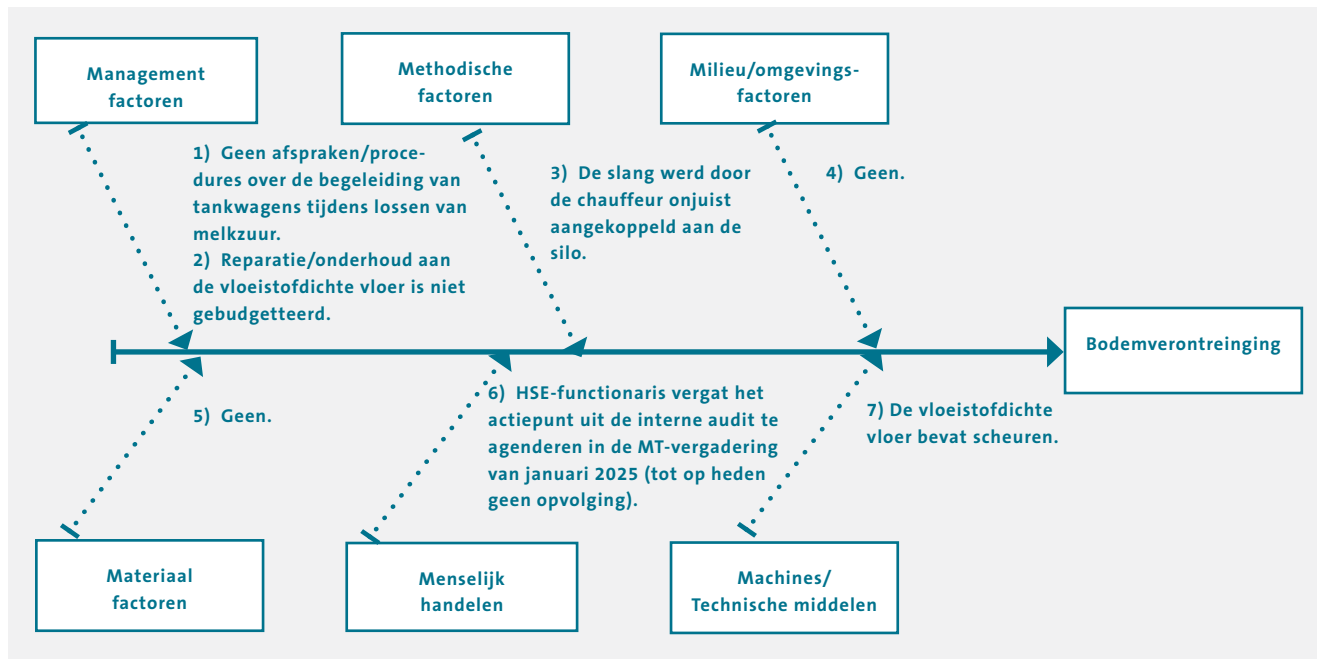
4.1 Casus: bodemverontreiniging

In organisatie X bevinden zich silo's in een containment² waarin melkzuur wordt opgeslagen. Conform de afgegeven milieuvergunning dient het containment voorzien te zijn van een aaneengesloten bodembeschermende voorziening (meestal vloeistofdichte vloer genoemd) om bodemverontreiniging tegen te gaan bij eventuele lekkages. Tijdens de interne audit van januari 2025, verricht door de HSE-functionaris, is geconcludeerd dat de vloeistofdichte vloer scheuren bevat. Tijdens het lossen van melkzuur met een tankwagen, wordt de slang onjuist aangekoppeld op de silo resulterend in een lekkage. De chauffeur weet snel de noodstopvoorziening in te drukken, maar kan niet voorkomen dat er melkzuur in de bodem loopt. De HSE-functionaris doet melding van het ongewone voorval aan de Omgevingsdienst. De HSE-functionaris stelt onderzoek in naar de toedracht van de afwijking. De HSE-functionaris verricht onderzoek aan de hand van de Ishikawa-methode (visgraatmethode).

Hieronder wordt het Ishikawa-diagram aan de hand van het onderzoek weergegeven:

² Dit is een silo omgeven door een vloeistofdichte dijk, een soort op maat gemaakte lekbak.

AFBEELDING 3: ISHIKAWA-DIAGRAM BODEMVERONTREINIGING



4.2 Casus: struikelen

Binnen organisatie X sluit medewerker A een stofzuiger aan op een van boven aangevoerd verlengsnoer (katrolsysteem). Na het stofzuigen van de werkplek gaat medewerker A pauzeren. Medewerker B verlaat ook zijn werkplek om naar de kantine te gaan en struikelt over het verlengsnoer bij het looppad van de werkplek van medewerker A. Medewerker B komt ten val en breekt zijn enkel. De HSE-functionaris stelt een onderzoek in naar de toedracht van de afwijking. De HSE-functionaris verricht onderzoek aan de hand van de 5x Waarom-methode en houdt een interview met medewerker A en medewerker B.

V: Waarom ben je gestruikeld?

A: *Er lag een verlengsnoer over het looppad naar de kantine. Ik ben mij bewust van de risico's, maar ik had niet verwacht dat er een verlengsnoer over het looppad zou liggen aangezien looppaden te allen tijde vrij moeten zijn van materialen.*

V: Waarom lag er een verlengsnoer over het looppad?

A: *Ik had voor de pauze mijn werkplek gestofzuigd. Daarvoor had ik het verlengsnoer gebruikt.*

V: Waarom heb je het verlengsnoer/werkplek niet opgerold/opgeruimd conform procedure voordat je ging pauzeren?

A: *Ik werd afgeleid door een collega. Ik ben mij zeer bewust van de risico's en ik ben bekend met de procedure. Ik ruim altijd mijn werkplek op voordat ik ga pauzeren. Ik ben het simpelweg net één keer vergeten.*

V: Waarom werd je afgeleid door je collega?

A: *Mijn collega sprak mij aan over een privékwestie. Ik heb hem antwoord gegeven en toen het lunchtijd was ben ik met hem meegelopen naar de kantine.*

V: Waarom heb je niet gecontroleerd of alles veilig was opgeborgen voordat je ging lunchen?

A: *Ik had op dat moment geen aandacht voor veiligheid en heb het struikelrisico niet gezien.*

Grondoorzaak: risicoherkenning.

4.3 Casus: vallen van hoogte

Medewerker X werkt op een bouwplaats onveilig op hoogte op een steiger en wordt door een harde wind van de eerste verdieping van een in aanbouw zijnde woning afgeblazen. Medewerker Y ziet medewerker X naar beneden vallen en komt direct ter plaatse van het ongeval. Medewerker Y heeft geen BHV-diploma en de uitvoerder is niet aanwezig. Medewerker Y besluit de hulpdiensten te alarmeren via telefoonnummer 112. De HSE-functionaris stelt een onderzoek in naar de toedracht van de afwijking. De HSE-functionaris verricht onderzoek aan de hand van de BowTie-analysemethode.

AFBEELDING 4: BOWTIE-DIAGRAM



5 Maatregelen en verbeterplan (Plan van Aanpak)

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het identificeren en opstellen van corrigerende en preventieve maatregelen en het opstellen van een SMART-geformuleerd verbeterplan (Plan van Aanpak).

5.1 Hoe identificeer ik corrigerende en preventieve maatregelen?

Nadat je de analyse hebt uitgevoerd, zoek je bij elke oorzaak (direct en structureel/achterliggend) corrigerende en preventieve maatregelen. Beschrijf waarom deze maatregelen passend zijn, bij welke oorzaak ze passen, etc. Voer bijvoorbeeld voor alle maatregelen een sterkte-zwakteanalyse uit om een beeld te krijgen welke maatregelen het meest succesvol zullen zijn.

Betrek bij het bedenken van passende maatregelen het management, (een vertegenwoordiging van) medewerkers en deskundigen op het gebied van veiligheid en milieu.

De maatregelen zijn te verdelen in twee categorieën:

- Oplossingen voor directe oorzaken. Voor G&VW volgen deze oplossingen de arbeidshygiënische³ strategie.
- Oplossingen voor achterliggende oorzaken. Daarbij gaat het om oplossingen op organisatorisch, technisch en menselijk gebied.

Als voorbeeld worden er corrigerende en preventieve maatregelen gegeven bij de casus:

Bodemverontreiniging (paragraaf 4.1 Casus: bodemverontreiniging).

Corrigerende maatregelen

- Stel de bodemverontreiniging vast en saneer de vervuilde grond.
- Repareer de vloeistofdichte vloer.

Preventieve maatregelen

- Stel een procedure op voor de begeleiding van tankwagens tijdens het lossen van melkzuur.
- Budgetteer onderhoud en reparatie van de vloeistofdichte vloer.
- Zorg voor adequate opvolging van afwijkingen voortkomend uit audits.
- Stel een instructie op voor het juist aankoppelen van de slang aan de silo en leid intern een begeleider op.
- Laat de begeleider toezicht houden op het lossen van melkzuur; leg de toezichthoudende taken vast.

3 De arbeidshygiënische strategie bestaat uit vier niveaus van maatregelen om risico's voor medewerkers weg te nemen. Deze arbeidshygiënische strategie is beschreven in [artikel 4.4 van het Arbobesluit](#).

5.2 Hoe stel ik een verbeterplan op?

De maatregelen die je hebt geïdentificeerd zet je in een verbeterplan. Zorg ervoor dat je dit plan concreet formuleert. Dat betekent dat de te nemen acties specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden (SMART) zijn.

Kijk ook verder dan alleen naar oplossingen voor de afwijking. Kijk bijvoorbeeld naar de RI&E, milieuvergunning of wettelijke eisen. Zijn er meer vergelijkbare situaties en aandachtspunten? Neem deze dan mee.

Neem deze acties op in het verbeterplan van de organisatie en/of managementsysteem. Zorg ervoor dat de RI&E of milieuvergunning in geval van aanpassingen - zeker als die wettelijk verplicht zijn - ook wordt getoetst.

Zorg ervoor dat je de veranderingen in de organisatie na de afwijking evalueert. Naar aanleiding van de afwijking heb je aanpassingen gedaan in het milieu-/ G&VW-managementsysteem. Bekijk geregeld of de maatregelen ook effect hebben: dragen ze bij aan het milieu en/of aan veiliger en gezonder werken in de organisatie? Neem de evaluatie als een van de maatregelen concreet op in het verbeterplan, voorzien van datum en actienemer. Breng in uw bedrijfsprocessen een herhalingssysteem aan van “in kaart brengen van huidige processen, verbetermogelijkheden toepassen, verbeteringen evalueren en bijsturen”. Dit wordt in vaktermen ook wel de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act) genoemd.

Met bovengenoemde wordt voldaan aan de twee onderdelen uit de ISO-normen voor managementsystemen: evaluatie van de prestaties en continue verbetering.

Contact

U bent van harte uitgenodigd uw vraag aan ons voor te leggen.
Bedrijven, organisaties, adviseurs, toezichthouders, certificatie-instellingen
en andere belanghebbenden helpen we graag verder.

Mijn.sccm is hét kennisplatform voor ISO 14001, ISO 50001 en ISO 45001.
Op mijn.sccm vindt u onder andere samenvattingen van de meest relevante
milieu- en G&VW-wet- en -regelgeving en halfjaarlijkse overzichten van
gewijzigde wet- en regelgeving. Kijk op mijn.sccm.nl en meld u aan!

Stichting Coördinatie Certificatie Managementsystemen voor milieu en
gezond en veilig werken

Postbus 13507
2501 EM Den Haag
T 070 - 362 39 81
info@sccm.nl
www.sccm.nl

Uitgave SCCM, Den Haag, 3 juni 2025